Lieta Nr. C29272218,
CA-3252/6, 2018.g.
ECLI:LV:RAT:2018:1109.C29272218.10.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2018.gada 9.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Dz. Zvaigznekalna- Žagare,
tiesnese Ž.Žimante,
tiesnese I.Ramane,
ar sekretāri I.Pelēkzirni,

piedaloties SIA /Nosaukums/ pilnvarotajai pārstāvei /pers. D/ un /pers. E/ pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Andrim Muceniekam,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulv.34 izskatīja civillietu /pers. E/ prasībā pret SIA /Nosaukums/ par dīkstāves rīkojuma un darba līguma uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā un vidējās izpeļņas piedziņu, sakarā ar SIA /Nosaukums/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 9.augusta spriedumu, un

konstatēja

2018.gada 1.martā, ar papildinājumiem 1.jūnijā, 25.jūnijā un 10.jūlijā, /pers. E/ Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā cēla prasību pret /Nosaukums/ par dīkstāves rīkojuma un darba līguma uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu un atjaunošanu darbā, kurā, pamatojoties uz Darba likuma 6., 9., 30., 74.pantu, 101.panta pirmās daļas 9.punktu, 104.,122., 124., 125., 127.pantu, lūdza atzīt par prettiesisku un spēkā neesošu atbildētājas 2018.gada 30.janvāra rīkojumu Nr.2018.01/003 „Par dīkstāves noteikšanu", 2018.gada 29.janvāra rīkojumu Nr.2018.01/001 „Par saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšanu" un 2018.gada 30.janvāra uzteikumu Nr.2018.01/002; atjaunot prasītāju iepriekšējā amatā SIA /Nosaukums/ par komercdirektoru; piedzīt no atbildētājas vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējuma laiku no 2018.gada 9 marta līdz 2018.gada 10.jūlijam 3 928,50 *euro* un tiesāšanās izdevumus.

Prasītājs norāda, ka no 2000.gada 1.janvāra strādā pie atbildētājas par komercdirektoru, par ko 2004.gada 1.jūnijā noslēgts darba līgums Nr.02.

2018.gada 29.janvārī atbildētāja izdeva rīkojumu Nr.2018.01/001 par saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšanu, pamatojoties uz ko, prasītājs ir saņēmis 2018.gada 30.janvāra uzteikumu Nr.2018.01/002, ar kuru viņam uzteikts 2004.gada 1.jūnijā noslēgtais darba līgums ar 2018.gada 8.martu, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta pirmās daļas 9.punktu. Vienlaikus prasītājs saņēmis 2018.gada 30.janvāra rīkojumu par dīkstāves noteikšanu Nr.2018.01/003, ar kuru viņam noteikta dīkstāve no 2018.gada 30.janvāra līdz 8.martam, izmaksājot darba samaksu. Dīkstāve noteikta nepamatoti, jo atbildētājai nav šķēršļu saņemt darbinieka saistības izpildījumu, t.i., nav iemesla prasītāju nenodarbināt.

Prasītājs uzskata, ka darba devēja patiesībā nav veikusi saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšanu, bet izvēlējusies formāli juridisku pamatojumu atlaist prasītāju sakarā ar apstākļiem, kas izriet no pušu ar darbu nesaistītām attiecībām, tāpēc neizpildās uzteikuma pamata – Darba likuma 101.panta pirmās daļas 9.punkta – likumīga piemērošana, jo norma paredz darba devēja tiesības uzteikt darba līgumu, vienīgi pamatojoties uz apstākļiem, kas saistīti ar saimniecisku, organizatorisku, tehnoloģisku vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu. No 2018.gada 29.janvāra rīkojuma par saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšanu neizriet, ka šādi pasākumi ir veikti, šaubīgs ir darba devējas lēmums atlaist vienīgi prasītāju.

Augstākā tiesa, izskatot līdzīgu lietu, norādījusi, ka atbildētājai bija jāpierāda [..] prasītāju amatu likvidēšanas pamatotība, un tiesai spriedumā šie apstākļi bija jānovērtē. [..] atbildētājai bija jāpierāda, pirmkārt, kādas finanšu vai saimnieciska rakstura problēmas izsauca nepieciešamību īstenot ekonomiju, otrkārt, kāpēc šī ekonomija bija jārealizē tieši uz prasītāju amatu rēķina *(sk. Augstākās tiesas 2016.gada 30.marta spriedumu lietā Nr. SKC-1569/2016).*

Atlaišana ir vēršanās pret prasītāju, lai atbrīvotos no viņa kā nevēlama darbinieka, ko apliecina fakts, ka atbildētāja ir izmēģinājusi gandrīz visus Darba likumā paredzētos /pers. E/ atlaišanas pamatus, kuri tiesvedību rezultātā atzīti par nepamatotiem un prettiesiskiem. Atbildētāja pārkāpj Darba likuma 9.pantā noteikto aizliegumu sodīt darbinieku vai citādi tieši vai netieši radīt viņam nelabvēlīgas sekas.

SIA /Nosaukums/ valdes locekle /pers. G/ ir prasītāja laulātās māsa, bet valdes locekle /pers. H/ ir prasītāja laulātā, ar kuru laulāto attiecības ir formālas. 2015.gada 6.februārī /pers. H/Latgales priekšpilsētas tiesā cēla prasību par laulības šķiršanu un laulāto mantas sadali, kas atrodas iztiesāšanas stadijā, kurā iesniegta pretprasība par laulāto kopīgās mantas sadali.

2015.gada 11.martā SIA /Nosaukums/ pārcēla biroju no telpām /adrese/ uz citām telpām, līdzi ņemot aprīkojumu un darbiniekus, izņemot atbildētāju. Tāpēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā celta prasība par darba devējas atšķirīgas attieksmes izbeigšanu un morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu, kas atrodas iztiesāšanas stadijā.

2015.gada 22.jūlijā prasītājs Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā cēla prasību pret SIA /Nosaukums/ par izlikšanu no nedzīvojamām telpām un zaudējumu piedziņu, kas atrodas iztiesāšanas stadijā.

2015.gada 11.decembrī prasītājam izsniegts darba līguma uzteikums ar 2015.gada 22.decembri, kas pamatots ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 1.punktu *(darbinieks bez attaisnojoša iemesla būtiski pārkāpis darba līgumu vai noteikto darba kārtību),* kas apstrīdēts tiesā. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 20.oktobra spriedumu prasība apmierināta. Izskatījusi SIA /Nosaukums/ apelācijas sūdzību, Rīgas apgabaltiesa 2017.gada 13.martā prasību apmierināja daļēji, atjaunojot /pers. E/ darbā un nosakot, ka spriedums šajā daļā izpildāms nekavējoties. Ar

Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2017.gada 24.jūlija rīcības sēdes lēmumu atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar SIA /Nosaukums/ kasācijas sūdzību.

2017.gada 4.aprīlī prasītājs saņēma 3.aprīļa rīkojumu Nr.2017.04/002 „Par /pers. E/atstādināšanu no darba un dienesta komisijas izveidi", ko viņš pārsūdzēja tiesā. 2017.gada 14.augustā darba devēja izdeva rīkojumu par aizliegumu viņam atrasties darba vietā un pildīt darba pienākumus līdz tiesā tiks izskatīta darba devējas prasība par darba tiesisko attiecību izbeigšanu, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta piekto daļu. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 4.decembra spriedumu, kas stājies likumīgā spēkā, SIA /Nosaukums/ prasība par darba tiesisko attiecību izbeigšanu noraidīta, apmierināta /pers. E/ prasība, atzīstot par prettiesisku un spēkā neesošu SIA /Nosaukums/ 2017.gada 3.aprīļa rīkojumu Nr.2017.04/002 „Par /pers. E/ atstādināšanu no darba un dienesta komisijas izveidi", piedzenot no darba devējas vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējuma laiku.

2018.gada 8.maijā SIA /Nosaukums/ tiesā iesniedza rakstveida paskaidrojumus par prasību, norādot, to neatzīst, pamatojoties uz šādiem argumentiem.

Atbildētāja darbojas apģērbu mazumtirdzniecībā, piedāvājot vīriešu apģērbu uzņēmuma trijos /Nosaukums B/ veikalos. Konkurences rezultātā apgrozījums ir samazinājies, 2015. un 2016.gadā izņēmums strādāja ar zaudējumiem attiecīgi 47 628 un 20 010 *euro*. Pateicoties uzņēmuma darbības optimizēšanai, 2017.gads noslēgts ar peļņu. Uzņēmumā samazinās darbinieku skaits, kā pamatā ir nespēja maksāt konkurējošu atalgojumu. 2014.gadā uzņēmumā nodarbināts 31 darbinieks, 2015.gadā – 25, 2016. un 2017.gadā – 22 darbinieki. 2015.gada nogalē slēgts viens /Nosaukums B/ veikals. Tas liecina, ka uzņēmumā jau ilgstoši notiek saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšana, kas pamatota ar finanšu rādītāju kritumu, izmaksu palielināšanos un situāciju apģērba mazumtirdzniecībā.

2004.gada 1.jūnija darba līguma Nr.02 2.sadaļā „Darbinieks uzņemas" ir norādīti /pers. E/ darba (amata) pienākumi, kas ir analoģiski 2004.gada 1.jūnijā ar /pers. G/ kā uzņēmuma direktori noslēgtajā darba līgumā. Prasītāja pienākumi ir tādi paši, kā tie, kurus pilda /pers. G/. Jau trešo gadu komercdirektora amats pastāv formāli, bet pienākumus pilda valdes locekle (iepriekš direktore) /pers. G/, kas saistīts ar prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem – citām tiesvedībām. Tā kā komercdirektora amata pienākumi dublējas ar valdes locekļa (iepriekš direktores) amata pienākumiem, secināts, ka komercdirektora amats nav nepieciešams un ir jālikvidē.

Apstrīdētie rīkojumi ir tiesiski, pamatoti ar faktisko situāciju, bet prasība pamatota ar pieņēmumiem par laulības šķiršanu, ar ko darba devējai nav sakara.

2018.gada 25.maijā /pers. E/ tiesā iesniedza atsauksmi par atbildētājas paskaidrojumiem, norāda, ka argumenti par darba devējas zaudējumiem 2015. un 2016.gadā nav saistāmi ar nepieciešamību 2018.gadā atlaist no darba tikai prasītāju.

Apstāklis, ka komercdirektora un direktora pienākumi dublējas, nav pamats atlaist prasītāju no darba pēc 15 gadu darba pienākumu pildīšanas, jo neapliecina uzteikuma pamatojumu – Darba likuma 101.panta pirmās daļas 9.punkta – piemērošanas neatliekamu nepieciešamību tieši 2018.gadā.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 9.augusta spriedumu prasība apmierināta daļēji; par prettiesisku un spēkā neesošu atzīts SIA /Nosaukums/ 2018.gada 29.janvāra rīkojums Nr.2018.01/001 „Par saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšanu" un 2018.gada 30.janvāra uzteikums Nr.2018.01/002; /pers. E/ atjaunots darbā, šajā daļā nosakot spriedumu izpildīt nekavējoši; no atbildētājas piedzīta vidējā izpeļņa par darba piespiedu kavējuma laiku no 2018.gada 9.marta līdz 10.jūlijam 3 928,50 *euro* un ar lietas vešanu saistītie izdevumi 1 500 *euro*, nosakot prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no neatmaksātā pamatparāda (vidējās izpeļņas); prasība par 2018.gada 30.janvāra rīkojuma Nr.2018.01/003 „Par dīkstāves noteikšanu" atzīšanu par spēkā neesošu noraidīta; no atbildētājas valsts ienākumos piedzīta valsts nodeva 461,78 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,82 *euro*. Spriedumā ietverti šādi motīvi.

2004.gada 1.jūnijā starp pusēm noslēgts darba līgums Nr.02, ar kuru prasītājs ar 2000.gada 1.janvāri uz nenoteiktu laiku pieņemts darbā par komercdirektoru. 2005.gada 1.oktobrī un 2013.gada 28.decembrī līgumā izdarīti grozījumi, darba alga saskaņā ar tarifa likmi noteikta 970 *euro*.

2018.gada 29.janvārī atbildētāja izdeva rīkojumu Nr.2018.01/001 „Par saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšanu", kurā nolēma likvidēt komercdirektora amatu. Pamatojoties uz šo rīkojumu un Darba likuma 101.panta pirmās daļas 9.punktu, prasītājs saņēma atbildētājas 2018.gada 30.janvāra uzteikumu Nr.2018.01/002, ar kuru darba līgums viņam uzteikts ar 2018.gada 8.martu. 2018.gada 30.janvārī atbildētāja izdeva arī rīkojumu Nr. 2018.01/003 „Par dīkstāves noteikšanu", ar kuru no 2018.gada 30.janvāra līdz 8.martam prasītājam noteikta dīkstāve, izmaksājot darba samaksu.

Saskaņā ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 9.punktu *darba devējam ir tiesības rakstveidā uzteikt darba līgumu, ja sakarā ar saimniecisku, organizatorisku, tehnoloģisku vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu uzņēmumā tiek samazināts darbinieku skaits*.

Darba likuma 104.pants noteic, ka *darbinieku skaita samazināšana ir darba līguma uzteikums tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar darbinieka uzvedību vai viņa spējām, bet ir pietiekami pamatots ar neatliekamu saimniecisku, organizatorisku, tehnoloģisku vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu uzņēmumā*.

Prasītājam ir laulātā /pers. H/, kas ir atbildētājas valdes locekle un valdes locekles /pers. G/ māsa. Pušu strīdi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, tiek risināti vairākās civillietās, tiesā atrodas arī civillieta /pers. H/ prasībā par laulības šķiršanu un laulāto mantas sadali, kurā /pers. E/ cēlis pretprasību par laulāto kopīgās mantas sadali.

2017.gada 24.jūlijā spēkā stājās Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 13.marta spriedums, ar kuru prasītājs atjaunots darbā, atzīstot par nepamatotu viņam 2015.gada 11.decembrī izsniegto darba līguma uzteikumu, kas pamatots ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 1.punktu *(darbinieks bez attaisnojoša iemesla būtiski pārkāpis darba līgumu vai noteikto darba kārtību)*.

2018.gada 9.janvārī spēkā stājās Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 4.decembra spriedums, ar kuru noraidīta atbildētājas prasība par darba tiesisko attiecību izbeigšanu un apmierināta prasītāja prasība, atzīstot par prettiesisku un spēkā neesošu atbildētājas 2017.gada 3.aprīļa rīkojumu Nr.2017.04/002 „Par /pers. E/ atstādināšanu no darba un dienesta komisijas izveidi", piedzenot vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējuma laiku.

Darba likuma 9.panta pirmā daļa aizliedz *sodīt darbinieku vai citādi tieši vai netieši radīt viņam nelabvēlīgas sekas tāpēc, ka darbinieks darba tiesisko attiecību ietvaros pieļaujamā veidā izmanto savas tiesības, (..)*. Saskaņā ar panta otro daļu, *ja strīda gadījumā darbinieks norāda uz apstākļiem, kas varētu būt par pamatu darba devēja radītajām nelabvēlīgajām sekām, darba devējam ir pienākums pierādīt, ka darbinieks nav sodīts vai viņam nav tieši vai netieši radītas nelabvēlīgas sekas tāpēc, ka darbinieks darba tiesisko attiecību ietvaros pieļaujamā veidā izmanto savas tiesības*. Darba likuma 125.pants noteic darba devēja pienākumu *pierādīt, ka darba līguma uzteikums ir tiesiski pamatots un atbilst noteiktajai darba līguma uzteikšanas kārtībai.*

Konstatējams apgrieztais pierādīšanas pienākums, kad pretēji Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai nevis prasītājam jāpierāda darba devēja tīšas darbības, kas viņam radījušas nelabvēlīgas sekas, bet darba devējam jāpierāda, ka nelabvēlīgas sekas nav radītas, bet uzteikuma pamatā ir objektīvi ar neatliekamu saimnieciska, organizatoriska, tehnoloģiska vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu saistīti apstākļi.

No Darba likuma 104.panta izriet, ka par pamatotu iemeslu var atzīt nevis vienkārši saimnieciskus, organizatoriskus, tehnoloģiskus vai līdzīga rakstura pasākumus, bet tiem jābūt ar neatliekamības raksturu. Augstākās tiesas Civillietu departaments 2016.gada 9.jūnija spriedumā lietā SKC-1817/2016 norādījis, ka, lai izteiktu atziņu, ka prasītāja ieņemtā amata likvidēšana un personas atlaišana no darba ir bijusi tiesiska, tiesai bija jākonstatē, kuri tieši: saimnieciski, organizatoriski, tehnoloģiski vai līdzīga rakstura pasākumi, ko veica atbildētāja, bija pamats uzteikumam. (..) šiem pasākumiem ir jābūt ar neatliekamības raksturu.

No atbildētājas 2016.gada pārskata redzams, ka gads noslēgts ar zaudējumiem 20 010 *euro*, bet 2015.gads – ar zaudējumiem 47 628 *euro*. 2017.gads noslēgts ar peļņu 15 000 *euro*. Atbildētāja norāda, ka direktores /pers. G/ un komercdirektora /pers. E/ pienākumi dublējas, kopš 2015.gada, kad norisinās tiesvedības, prasītājs pienākumus nepilda, kas bija pietiekami, lai konstatētu, ka direktore tiek ar pienākumiem galā, bet prasītājs varētu būt zaudējis darba iemaņas, tāpēc darba līgums uzteikts.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 16.aprīļa spriedumā lietā Nr. SKC- 145/2008 skaidrojis – ja darba līgums tiek uzteikts sakarā ar darbinieka amata likvidāciju organizatorisku un saimniecisku iemeslu dēļ, tad tiesas kompetencē neietilpst izvērtēt minēto pasākumu veikšanas nepieciešamību un lietderību, jo šo jautājumu izlemšana ietilpst tikai darba devēja kompetencē. Tiesai, izskatot strīdus par darba devēja uzteikumu sakarā ar darbinieku skaita samazināšanu, ir pienākums noskaidrot, vai uzņēmumā ir veikti kādi no minētajiem pasākumiem un kāds ir bijis to raksturs un ietekme uz darbinieka nodarbinātības noteikumiem. Ja tiesa konstatē, ka uzņēmumā ir veikti šāda rakstura pasākumi un to rezultātā objektīvi nav iespējams saglabāt darbinieka iepriekšējos darba apstākļus vai nodarbinātības noteikumus, tai jāatzīst, ka darba devēja uzteikums ir tiesiski pamatots.

Tiesas kompetencē nav izvērtēt nepieciešamību likvidēt kādu amata vietu, taču, ja prasītājs norāda uz darba līguma uzteikuma fiktīvu raksturu, kas saistīts ar darba devēja vēlmi atbrīvoties tieši no viņa, nevis ar neatliekamu un steidzamu nepieciešamību veikt strukturālas izmaiņas, atbildētājai jāpierāda, ka uzteikuma pamatā ir objektīvi apstākļi, kas saistīti ar neatliekamu saimnieciska, organizatoriska, tehnoloģiska vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu uzņēmumā.

No 2018.gada 29.jūnija rīkojuma, 2018.gada 30.janvāra darba līguma uzteikuma, atbildētājas paskaidrojumiem un rakstveida pierādījumiem nav iespējams secināt, kādi tieši atbildētājas komercdarbību optimizējoši pasākumi veikti līdz 2018.gada janvārim, kādi konkrēti apstākļi izraisīja neatliekamu nepieciešamību veikt šos pasākumus 2018.gada janvārī un kāpēc vienīgais pasākums darbības optimizēšanai bija prasītāja amata likvidēšana. Nav pierādījumi, kādas finanšu vai saimnieciskas problēmas izsauca nepieciešamību īstenot izmaksu samazināšanu un kāpēc tas bija jārealizē tieši uz prasītāja amata likvidēšanas rēķina, īpaši tāpēc, ka 2017.gadu atbildētāja noslēdza ar peļņu.

Izvērtējot pušu starpā noritējušās tiesvedības, visa pamatā ir atbildētājas vēlme atbrīvoties tieši no /pers. E/, ir izmantoti vairāki Darba likumā paredzētie darbinieka atlaišanas pamati un ikreiz, kad atbildētājai pieņemts nelabvēlīgs nolēmums, sekoja jauni pasākumi darba tiesisko attiecību izbeigšanai, nedodot prasītājam iespēju atsākt pildīt darbu, kaut viņš ar spriedumiem tika atjaunots amatā. 2018.gada 29.janvāra rīkojums un 30.janvāra darba līguma uzteikums tapa tādēļ, ka stājās spēkā 2017.gada 4.decembra spriedums.

Atbildētājas direktore un valdes locekle /pers. G/, kuras amata pienākumi dublējas ar prasītāju, ir viņa laulātās māsa, bet laulātā ir atbildētājas valdes locekle un notiek tiesvedība par laulības šķiršanu un laulāto kopmantas sadali. Atbildētāja nav pierādījusi saimniecisku, organizatorisku, tehnoloģisku vai līdzīga rakstura pasākumu nepieciešamību uzņēmumā 2018.gada janvārī, kas bija pamats likvidēt komercdirektora amatu un 2018.gada 30.janvārī uzteikt prasītājam darbu.

Atbilstoši Darba likuma 124.panta pirmajai daļai, ja darba devēja uzteikums nav tiesiski pamatots, ar tiesas spriedumu tas atzīstams par spēkā neesošu; saskaņā ar panta otro daļu šādā gadījumā darbinieks atjaunojams iepriekšējā darbā, bet, pamatojoties uz 126.pantu, darbiniekam izmaksājama vidējā izpeļņa par visu darba piespiedu kavējuma laiku. Ievērojot Darba likuma 75.pantu, prasītājs aprēķināmais vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējumu no 2018.gada 9.marta līdz 10.jūlijam 3 928,50 *euro*, aprēķinu atbildētāja neapstrīdēja.

Ievērojot Civilprocesa likuma 195.pantu, Civillikuma 1759.panta 1.punktu un 1765.pantu, prasītājam ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā no neatmaksātās vidējās izpeļņas summas.

Attiecībā uz 2018.gada 30.janvāra rīkojuma Nr. 2018.01/003 „Par dīkstāves noteikšanu" atzīšanu par spēkā neesošu spriedums pamatots ar Darba likuma 74.panta otro daļu, ka *darbinieka saistība uzskatāma par izpildītu un darba devējam ir pienākums izmaksāt šā panta trešajā daļā noteikto atlīdzību arī tad, ja darba devējs darbinieku nenodarbina vai arī neveic darbinieka saistības izpildījuma pieņemšanai nepieciešamās darbības (dīkstāve). (..)*

Dīkstāvei atbilst situācijas, kad darba devējs nenodarbina darbinieku, kuram nav šķēršļu veikt darba līgumā paredzētos amata pienākumus un kurš ir vēlējies to darīt, tas nozīmē darba devēja neattaisnojamu vai vainojamu rīcību *(sk. Senāta 2012.gada 23.maija spriedumu lietā Nr. SKC-766).* Citiem vārdiem sakot, dīkstāve ir tad, kad darba devējs nedod darbiniekam darbu jeb nedod iespēju strādāt *(sk. Senāta 2012.gada 31.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-1030).*

Tā kā prasītājs par dīkstāvi saņēma darba samaksu, viņa tiesību aizskārums nav konstatēts un formāla rīkojuma apstrīdēšana nav pamats to atzīt par spēkā neesošu.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, *ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.*

Valsts nodeva par prasījumu par rīkojumu, uzteikuma un atjaunošanu darbā ir 70 *euro* (Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 4.punkts), bet par prasījumu 3 928,50 *euro* – 391,78 *euro* (34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" punkts – 320 *euro* + 4 % no (3 928,50 – 2 134). Kopā no atbildētājas valsts labā piedzīta valsts nodeva 461,78 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,82 *euro*.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkts noteic, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8 500 *euro*, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas. 30 % no 3 928,50 ir 1 178,55 *euro*.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta „e" apakšpunkts noteic, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai lietās, kurām nav mantiska rakstura un kuras tiesa atzinusi par sarežģītām, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 4 275 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta ceturto daļu, *ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.*

Tādējādi maksimālais apmērs pirmās instances tiesā par mantisko prasījumu ir 589,28 *euro*, par nemantisko prasījumu – 2 137,50 *euro*. No atbildētājas prasītāja labā advokāta palīdzības apmaksai piedzīti 1 500 *euro*.

SIA /Nosaukums/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā spriedumu pārsūdzēja prasības apmierinātajā daļā un daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, lūdza šajā daļā prasību noraidīt un piedzīt no /pers. E/ atbildētājas labā par apelācijas sūdzības iesniegšanu samaksāto valsts nodevu.

Apelācijas sūdzībā atkārtoti norādīti rakstveida paskaidrojumos par prasību izvirzītie apsvērumi par nepieciešamību optimizēt atbildētājas saimniecisko un administratīvo darbību, t.sk., par zaudējumiem 2015. un 2016.gadā, kā arī prasītāja pienākumu dublēšanos ar valdes locekles /pers. G/ pienākumiem, norādot, ka tiesa šos apstākļus nav pietiekami izvērtējusi, bet nepamatoti sasaistījusi uzteikuma pamatu ar citām tiesvedībām un prasītāja

laulības šķiršanas lietu.

Atzīstot, ka prasītāja pienākumi dublējas ar /pers. G/ pienākumiem, tiesa bez pamata secināja, ka izvēle pašsaprotami izdarīta par labu laulātās māsai. Atbildētājai nekāda izvēle nebija jāizdara, tā nekad nav vadījusies pēc subjektīviem apsvērumiem un savstarpējām attiecībām starp personālijām. Prasītāja un tiesas secinājumi par savstarpējo attiecību ietekmi uz lēmumu pieņemšanu ir tikai pieņēmumi, kas neapstiprinās ar pierādījumiem.

Atsaucoties uz Darba likuma 9.pantu, kas aizliedz sodīt darbinieku, kurš darba tiesisko attiecību ietvaros pieļaujamā veidā izmanto savas tiesības, tiesa nav pamatojusi normas sasaisti ar lietas apstākļiem. Atbildētājas lēmums par prasītāja amata likvidēšanu un darba uzteikumu nav pārkāpums šīs normas izpratnē.

Atbilstoši judikatūrai darba strīdos tiesas kompetencē nav izvērtēt jautājumus, kas saistīti ar nepieciešamību likvidēt kādu amata vietu, līdz ar to tiesai vajadzēja vērtēt apstākļus, vai uzņēmumā tika veikti organizatoriski vai saimnieciski pasākumi, un vai bija iespējams saglabāt prasītāja darba apstākļus un nodarbinātības noteikumus.

Tā kā prasības apmierināšanai nav pamata, nav pamata piedzīt vidējo izpeļņu par laiku no 2018.gada 9.marta līdz 10.jūlijam 3 928,50 *euro*.

Rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību prasītājs tiesā neiesniedza.

Tiesas sēdē SIA /Nosaukums/ pilnvarotā pārstāve /pers. D/ prasību neatzina, uzturēja apelācijas sūdzību uz tajā norādītā pamata, papildus paskaidroja, ka spriedums par atjaunošanu darbā ir nekavējoši izpildīts un šobrīd prasītājs pilda savus amata pienākumus un saņem algu.

Tiesas sēdē /pers. E/ pilnvarotais pārstāvis zvērināts advokāts Andris Mucenieks prasību uzturēja uz tajā norādītā pamata, apelācijas sūdzību neatzina, izsakot viedokli, ka pirmās instances tiesas spriedums ir likumīgs un pietiekami argumentēts. Pārstāvis apliecināja, ka šobrīd prasītājs strādā un saņem pielīgto algu, tāpēc prasībai pieaugums netiek pievienots. Paskaidrojumus saskaņā ar Civilprocesa likuma 166.pantu pārstāvis tiesai iesniedza rakstveidā.

Motīvu daļa.

Pārbaudot lietas materiālus, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus un viedokli, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma, bet apelācijas sūdzība nav pamatota, šādu apsvērumu dēļ.

Apelācijas instances tiesa vadās no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas, ka *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā līgts šajā sūdzībā*.

Apelācijas sūdzībā spriedums tiek pārsūdzēts prasības apmierinātajā daļā un daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, līdz ar to prasības noraidītajā daļā par 2018.gada 30.janvāra rīkojuma Nr.2018.01/003 „Par dīkstāves noteikšanu" atzīšanu par spēkā neesošu spriedums ir stājies likumīgā spēkā.

Apelācijas sūdzībā netiek apstrīdēti šādi pirmās instances tiesas lietā konstatētie fakti, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu Civillietu tiesas kolēģijai nav jāpārbauda.

2004.gada 1.jūnijā puses (atbildētājas nosaukums pirms maiņas – /Nosaukums G/) noslēdza darba līgumu Nr.02, ar kuru prasītājs ar 2000.gada 1.janvāri uz nenoteiktu laiku pieņemts darbā par komercdirektoru. 2005.gada 1.oktobrī un 2013.gada 28.decembrī līgumā izdarīti grozījumi par darba samaksu, darba algu nosakot 970 *euro*.

2018.gada 29.janvārī atbildētāja izdeva rīkojumu Nr.2018.01/001 „Par saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšanu", kurā nolēma likvidēt komercdirektora amatu, tā pienākumus nododot valdei.

Prasītājs saņēma atbildētājas 2018.gada 30.janvāra uzteikumu Nr.2018.01/002, ar kuru darba līgums viņam uzteikts ar 2018.gada 8.martu, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta pirmās daļas 9.punktu, norādot, ka, pamatojoties uz 2018.gada 29.janvāra rīkojumu Nr.2018.01/001 par saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšanu nolūkā samazināt administratīvās izmaksas atbildētājas saimnieciskajā darbībā, tiks likvidēts komercdirektora amats un tā amata pienākumi tiek nodoti darba devējas valdei. Darba devēja ir izskatījusi iespējas piedāvāt prasītājam citu amatu, taču tādu iespēju nav.

Prasītājam ir laulātā /pers. H/, kas ir atbildētājas valdes locekle un valdes locekles /pers. G/ māsa. Pušu strīdi tiek risināti vairākās civillietās.

/pers. H/ 2015.gada 6.februārī Latgales priekšpilsētas tiesā cēla prasību par laulības šķiršanu un laulāto mantas sadali, par ko ierosināta civillieta Nr.C29421915, kurā /pers. E/ iesniedza pretprasību par laulāto kopīgās mantas sadali, kas atrodas iztiesāšanas stadijā.

/pers. E/ 2015.gada 10.jūnijā cēla prasību pret atbildētāju par atšķirīgas attieksmes izbeigšanu darba vietā un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu, par ko ierosināta civillieta Nr.29 5400 15, kas atrodas iztiesāšanas stadijā.

/pers. E/ 2016.gada 11.janvārī cēla prasību pret atbildētāju par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā un vidējās izpeļņas piedziņu, par ko ierosināta civillieta Nr.C29354316. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 20.oktobra spriedumu prasība apmierināta. Izskatot lietu sakarā ar atbildētājas apelācijas sūdzību, Rīgas apgabaltiesa 2017.gada 13.martā prasību apmierināja daļēji, t.sk., atjaunoja prasītāju darbā, šajā daļā nosakot sprieduma nekavējošu izpildi. Spriedumā atzīts, ka 2015.gada 11.decembrī prasītājam izsniegts darba līguma uzteikums ar 2015.gada 22.decembri, kas pamatots ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 1.punktu *(darbinieks bez attaisnojoša iemesla būtiski pārkāpis darba līgumu vai noteikto darba kārtību)*. Ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2017.gada 24.jūlija rīcības sēdes lēmumu atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību.

Nesagaidot kasācijas instances tiesas nolēmumu lietā Nr.C29354316, atbildētāja 2017.gada 3.aprīlī izdeva rīkojumu Nr.2017.04/002 „Par /pers. E/ atstādināšanu no darba un dienesta komisijas izveidi", ko prasītājs apstrīdēja prasības kārtībā civillietā Nr.C29418517. 2017.gada 26.maijā tiesā saņemts atbildētājas prasības pieteikums par darba tiesisko attiecību izbeigšanu, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta trešo daļu un piekto daļu, par ko ierosināta civillieta Nr.C29437517. Abas lietas apvienotas, piešķirot Nr.C29437517. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 4.decembra spriedumu noraidīta atbildētājas prasība par darba tiesisko attiecību izbeigšanu un apmierināta prasītāja prasība, atzīstot par prettiesisku un spēkā neesošu atbildētājas 2017.gada 3.aprīļa rīkojumu Nr.2017.04/002 „Par /pers. E/ atstādināšanu no darba un dienesta komisijas izveidi", piedzenot vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējuma laiku, spriedums stājās spēkā 2018.gada 9.janvārī.

Apmierinot prasību, pirmās instances tiesa vadījās no judikatūras un Darba likuma 101.panta pirmās daļas 9.punkta, 104.panta, 124.-126.panta, atzīstot, ka darba devēja nav izpildījusi pienākumu pierādīt, ka uzteikuma pamatā ir objektīvi ar neatliekamu saimnieciska, organizatoriska, tehnoloģiska vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu uzņēmumā saistīti apstākļi.

Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim un vadās no Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas, saskaņā ar kuru, *ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu*

daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Lietas materiāliem neatbilstošs ir atbildētājas viedoklis, ka spriedumā nav vērtēti tās rakstveida paskaidrojumos par prasību izvirzītie apsvērumi par nepieciešamību optimizēt uzņēmuma saimniecisko un administratīvo darbību, t.sk., par zaudējumiem 2015. un 2016.gadā, kā arī par prasītāja pienākumu dublēšanos ar valdes locekles /pers. G/ pienākumiem.

Pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka no atbildētājas 2015.- 2017.gada pārskatiem redzams, ka 2015. un 2016.gads noslēgts ar zaudējumiem, bet 2017.gads noslēgts ar peļņu. Spriedumā arī atzīts, ka direktores /pers. G/ un komercdirektora /pers. E/ pienākumi dublējas. Pirmās instances tiesa minētos apstākļus ir vērtējusi kopsakarā ar Darba likuma 104.pantā noteikto, ka par pamatotu uzteikuma iemeslu var atzīt nevis vienkārši saimnieciskus, organizatoriskus, tehnoloģiskus vai līdzīga rakstura pasākumus, bet tiem jābūt ar neatliekamības raksturu.

Apelācijas instances tiesa pievienojas zemākās instances tiesas viedoklim, ka lietā nav pierādīta nepieciešamība uzteikt prasītājam darba līgumu tieši 2018.gada janvārī, jo SIA /Nosaukums/ nav pierādījusi finanšu vai saimnieciskas problēmas, kas izraisīja nepieciešamību īstenot izmaksu samazināšanu tieši uz prasītāja amata likvidēšanas rēķina, jo īpaši tāpēc, ka 2017.gadu atbildētāja noslēdza ar peļņu.

Civillietu tiesas kolēģija pievienojas arī pirmās instances tiesas viedoklim, ka lietas materiāliem atbilstošs ir prasītāja apgalvotais par uzteikuma tiešu saistību ar citām pušu tiesvedībām un prasītāja laulības šķiršanas lietu, un, ka atbildētāja jau iepriekš vairākas reizes mēģināja izbeigt pušu darba tiesiskās attiecības, kas ar likumīgā spēkā esošiem tiesas nolēmumiem atzīta par prettiesisku un spēkā neesošu rīcību.

Pie šādiem apstākļiem tiesai ir pamats pievienoties zemākās instances tiesas viedoklim, ka faktiski 2018.gada 29.janvāra rīkojums Nr.2018.01/001 „Par saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšanu" un 2018.gada 30.janvāra darba līguma uzteikums prasītājam radās tādēļ, ka 2018.gada 9.janvārī spēkā stājās 2017.gada 4.decembra Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas spriedums lietā Nr.C29437517, ar kuru par prettiesisku un spēkā neesošu atzīts atbildētājas 2017.gada 3.aprīļa rīkojums par /pers. E/ atstādināšanu no darba un piedzīta vidējā izpeļņa par darba piespiedu kavējuma laiku.

Lietā nav strīda, ka kopš 2015.gada, kad norisinās tiesvedības, prasītājs komercdirektora pienākumus faktiski nepilda, bet tos pilda direktore /pers. G/. Tomēr šis apstāklis pats par sevi nav pamats konstatēt, ka komercdirektora amats nav nepieciešams, kā tas tiek apgalvots apelācijas sūdzībā.

Atbildētājas apgalvojums, ka attieksmē pret prasītāju tā nekad nav vadījusies no subjektīviem apsvērumiem un savstarpējām attiecībām starp /pers. G/, /pers. E/ un /pers. H/, ir deklaratīvs un ne ar ko nepierādīts lietas dalībnieka viedoklis, pie kam tas ir acīmredzamā pretrunā ar lietā nodibinātajiem apstākļiem – vairākiem SIA /Nosaukums/ prettiesiskiem mēģinājumiem izbeigt pušu darba tiesiskās attiecības un iepriekšējo tiesas nolēmumu nepildīšanu par prasītāja nekavējošu atjaunošanu darbā.

Līdz ar to lietā ir acīmredzams, ka atbildētāja vēlas atbrīvoties tieši no /pers. E/, taču konkrētajā gadījumā tas nav saistīts ar neatliekamu nepieciešamību veikt uzņēmuma darbības optimizēšanu, bet ar atbildētājas amatpersonu subjektīvu nepatiku pret prasītāju, ko, cita starpā, izraisīja viņa laulības iziršana ar /pers. H/.

Pamatots ir apelācijas sūdzībā norādītais, ka tiesas kompetencē nav izvērtēt nepieciešamību likvidēt kādu amata vietu, ko spriedumā atzinusi arī pirmās instances tiesa. Vienlaikus spriedumā pamatoti secināts, ka gadījumā, ja prasītājs norāda uz darba līguma uzteikuma fiktīvu raksturu, kas saistīts ar darba devēja vēlmi atbrīvoties tieši no viņa, nevis ar neatliekamu un steidzamu nepieciešamību veikt strukturālas izmaiņas, atbildētājai jāpierāda, ka uzteikuma pamatā ir objektīvi apstākļi, kas saistīti ar neatliekamu saimnieciska, organizatoriska, tehnoloģiska vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu uzņēmumā.

Minētais atbilst judikatūrā atzītajam, ka darba devējai jāpierāda, kādas finanšu vai saimnieciska rakstura problēmas izsauca nepieciešamību īstenot ekonomiju un kāpēc šī ekonomija bija jārealizē tieši uz prasītāja amata rēķina (*skat. Augstākās tiesas 2016.gada 30.marta spriedumu lietā Nr. SKC-1569/2016*), un Darba likuma 125.pantam, kas darba devējam noteic pienākumu *pierādīt, ka darba līguma uzteikums ir tiesiski pamatots un atbilst noteiktajai darba līguma uzteikšanas kārtībai.*

No lietā iesniegtajiem pierādījumiem nav iespējams secināt, kādi tieši atbildētājas komercdarbību optimizējoši pasākumi tika veikti līdz 2018.gada janvārim, kādi konkrēti apstākļi izraisīja neatliekamu nepieciešamību tos veikt tieši 2018.gada janvārī un kāpēc vienīgais pasākums atbildētājas darbības optimizēšanai bija prasītāja amata likvidēšana. Arī apelācijas instancē papildus pierādījumus savu iebildumu pamatošanai SIA /Nosaukums/ nav iesniegusi.

Tāpat pamatots ir apelācijas sūdzībā norādītais, ka atbildētājas lēmums par prasītāja amata likvidēšanu un darba uzteikumu nav pārkāpums Darba likuma 9.panta izpratnē, kas aizliedz sodīt darbinieku, kurš darba tiesisko attiecību ietvaros pieļaujamā veidā izmanto savas tiesības, un pirmās instances tiesa nav pamatojusi normas sasaisti ar lietas apstākļiem. Tomēr minētais neietekmē tiesas nolēmuma būtību un nav pamats prasību noraidīt.

Atbilstoši Darba likuma 124.panta pirmajai daļai, *ja darba devēja uzteikums nav tiesiski pamatots vai ir pārkāpta noteiktā darba līguma uzteikšanas kārtība, tas saskaņā ar tiesas spriedumu atzīstams par spēkā neesošu.*

Saskaņā ar panta otro daļu, *darbinieks, kurš atlaists no darba, pamatojoties uz darba devēja uzteikumu, kas atzīts par spēkā neesošu, (..) saskaņā ar tiesas spriedumu atjaunojams iepriekšējā darbā.*

Pamatojoties uz Darba likuma 126.panta pirmo daļu, *darbiniekam, kas prettiesiski atlaists no darba un atjaunots iepriekšējā darbā, saskaņā ar tiesas spriedumu izmaksājama vidējā izpeļņa par visu darba piespiedu kavējuma laiku. (..)*

Ievērojot Darba likuma 75.pantu, prasītājs aprēķinājis vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējumu no 2018.gada 9.marta līdz 10.jūlijam 3 928,50 *euro* apmērā, pirmās instances tiesā un apelācijas sūdzībā šo aprēķinu atbildētāja nav apstrīdējusi.

Apelācijas instancē pieaugums prasībai nav pievienots, jo lietā nepastāv strīds par to, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par /pers. E/ nekavējošu atjaunošanu darbā ir izpildīts un pēc sprieduma izpildes pielīgto atalgojumu viņš saņem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda (..) prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.* Atbilstoši Civillikuma 1765.pantam gadījumos, *kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tie ir seši procenti no simta gadā.*

Ievērojot minēto, prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās piedzenamās summas 3 928,50 *euro*.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa lietas apstākļus ir novērtējusi vispusīgi un objektīvi un prasību apmierinājusi pamatoti, kamēr apelācijas sūdzībā norādītie argumenti tiesas sēdē neguva apstiprinājumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus*.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājam tiesas izdevumi nav bijuši, kas atbilst Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 1.punktam – *no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji — prasībās par darba samaksas piedziņu un citiem darbinieku prasījumiem, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām vai ir ar tām saistīti.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.*

Valsts nodeva par prasījumu par rīkojuma, uzteikuma un atjaunošanu darbā ir 70 *euro* (Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 4.punkts), bet par prasījumu par 3 928,50 *euro* piedziņu – 391,78 *euro* (Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" punkts). Līdz ar to kopā no atbildētājas valsts labā piedzenama valsts nodeva 461,78 *euro*, kā to pareizi aprēķinājusi pirmās instances tiesa. Šādā apmērā atbildētāja samaksāja valsts nodevu par apelācijas sūdzības iesniegšanu, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai tai nav atlīdzināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētājas valsts labā piedzenami tiesas izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu, kas saskaņā ar Pavēstu uzziņu pirmās instances tiesā bija 4,82 *euro* /l.l.3/, bet apelācijas instancē – 0,56 *euro* /l.l.208/, kas kopā veido 5,38 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam, *ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8 500 euro, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas*. 30 % no 3 928,50 ir 1 178,55 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta „e" apakšpunktu, *ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai lietās, kurām nav mantiska rakstura un kuras tiesa atzinusi par sarežģītām, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 4 275 euro*.

Ievērojot Civilprocesa likuma 44.panta ceturto daļu, ka pirmās instances tiesā *atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra*, pirmās instances tiesa no atbildētājas prasītāja labā advokāta palīdzības apmaksai piedzina 1 500 *euro*, kas atbilst izdevumu faktiskajam apmēram /l.l.163-164/. Apelācijas instancē prasītājs nav iesniedzis pierādījumus par papildus izdevumiem advokāta palīdzības samaksai, līdz ar to tiesai nav pamata lemt par to atlīdzināšanu.

Saskaņā ar iepriekš minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 432., 433., 434.panta, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

/pers. E/ prasību pret SIA /Nosaukums/ par rīkojuma un darba līguma uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā un vidējās izpeļņas piedziņu **apmierināt.**

Atzīt par prettiesisku un spēkā neesošu SIA /Nosaukums/ 2018.gada 29.janvāra rīkojumu Nr.2018.01/001 „Par saimnieciskās un administratīvās darbības optimizēšanu".

Atzīt par prettiesisku un spēkā neesošu SIA /Nosaukums/ 2018.gada 30.janvāra uzteikumu Nr.2018.01/002.

Atjaunot /pers. E/, personas kods /personas kods/, iepriekšējā darbā SIA /Nosaukums/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par komercdirektoru, šajā daļā nosakot sprieduma nekavējošu izpildi.

Piedzīt no SIA /Nosaukums/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, /pers. E/, personas kods /personas kods/, labā vidējo izpeļņu par darba piespiedu kavējuma laiku no 2018.gada 9.marta līdz 2018.gada 10.jūlijam 3 928,50 *euro* (trīs tūkstoši deviņi simti divdesmit astoņi *euro* 50 centi) un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 1 500 *euro* (viens tūkstotis pieci simti *euro*), kopā 5 428,50 *euro* (pieci tūkstoši četri simti divdesmit astoņi *euro* 50 centi), samaksu veicot uz kontu Nr.LV89HABA0551000094154, „Swedbank" AS.

Noteikt /pers. E/, personas kods /personas kods/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no SIA /Nosaukums/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, likumiskos 6 % (seši procenti) gadā no neatmaksātās pamatparāda summas (vidējās izpeļņas) 3 928,50 *euro* (trīs tūkstoši deviņi simti divdesmit astoņi *euro* 50 centi).

Piedzīt no SIA /Nosaukums/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 5,38 *euro* (pieci *euro* 38 centi), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr.LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillietu identificējoši dati.

Piedzīt no SIA /Nosaukums/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, valsts ienākumos valsts nodevu 461,78 *euro* (četri simti sešdesmit viens *euro* 78 centi), kas iemaksājama kontā Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillietu identificējoši dati.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit dienas) pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot Rīgas apgabaltiesā samaksu apliecinošu dokumentu par valsts labā piedzīto tiesas izdevumu samaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja Dz.Zvaigznekalna-Žagare

Tiesnese Ž.Žimante

Tiesnese I.Ramane